

La Comédiathèque

PLAGIAT

O COMEDIE DE
JEAN-PIERRE MARTINEZ

comediatheque.net

Acest text este disponibil pentru lectură gratuită.
Cu toate acestea, trebuie solicitată o autorizație din partea autorului înainte de orice
reprezentare publică, fie că este realizată de companii profesioniste sau de amatori.
Pentru a lua legătura cu Jean-Pierre Martinez și a solicita o autorizație pentru
reprezentarea uneia dintre operele sale:

<https://comediatheque.net>
<https://jeanpierremartinez.net>

Plagiat

Jean-Pierre Martinez

Traducere de autor

De la apariția primului său roman, distins cu Premiul Goncourt, Alexandre se bucură de reputația unui autor de succes și îi culege roadele. Este așteptat la Ministerul Culturii, unde urmează să primească Crucea de Cavaler al Artelor și Literelor. Tocmai atunci primește vizita unei necunoscute, care ar putea pune sub semnul întrebării această frumoasă reușită...

Personaje

Alexandre
Frédérique
Sacha

Personajul Sacha poate fi interpretat de un bărbat sau de o femeie.

Distribuție: 1B/2F sau 2B/1F

În această versiune, Sacha va fi considerată femeie.

© La Comédiathèque

Scena 1

Alex este așezat la biroul său, lucrând la discurs. Frédérique, cu un stil elegant, de bună familie, intră.

Fred – Ești deja gata?

Alex – Trag concluzia că tu nu ești încă gata...

Fred – Avem destul timp, nu? E peste două ore.

Alex – Sigur. Și apoi încă mai pot să refuz...

Fred – Să refuzi Premiul Nobel pentru Literatură poate fi foarte distins. Există precedente. Jean-Paul Sartre, Bob Dylan...

Alex – Cred că Dylan a acceptat până la urmă.

Fred – Dar Crucea de Cavaler al Artelor și Literelor... Nu știu pe nimeni s-o fi refuzat.

Alex – Ai dreptate, ar fi ridicol. O să aștept să mi se propună Nobelul și mă hotărâsc atunci.

Fred – Ți-ai pregătit un discurs?

Alex – E aici. Tocmai îl învățam. Stai liniștită, nu va fi foarte lung. Urăsc discursurile...

Fred – Te pun să mi-l reciți în mașină...

Alex – Ce m-aș face fără tine?

Fred – La fel ca și acum, presupun.

Alex – Dar ar fi mult mai puțin amuzant... (*Frédérique cercetează camera cu privirea.*) Ai pierdut ceva?

Fred – Nu mi-ai văzut telefonul?

Alex – Nu... Vrei să te sun?

Fred – Mai caut puțin. Am nevoie să cred că încă pot să-mi găsesc singură telefonul.

Alex – Întrebându-mă pe mine dacă nu l-am văzut...

Fred – Sper că începi discursul mulțumindu-i soției tale.

Alex – Pusesem mulțumirile la final, dar dacă preferi să încep cu asta...

Fred – O să iau câteva exemplare din romanul premiat cu Goncourt, pentru orice eventualitate.

Alex – Ah, Premiul Goncourt... Uneori mă întreb dacă n-a fost un adevărat blestem.

Fred – De ce spui asta?

Alex – N-am mai scris nimic de atunci.

Fred – Nici înainte nu scrisesesi mare lucru.

Alex – Mulțumesc că-mi amintești.

Fred – O să revină inspirația. Trebuie doar să găsești un subiect, atât.

Alex – Da...

Fred – Și apoi sunt scriitori care au scris o singură capodoperă în viață. Alain-Fournier, de exemplu. În afară de *Le Grand Meaulnes*...

Alex – Da, dar el a murit pe front, în '14, la un an după ce și-a publicat best-sellerul. Asta explică de ce n-a mai scris altele...

Fred – Toată lumea știe că după un Goncourt ai nevoie uneori de câțiva ani ca să-ți revii.

Alex – Unii romancieri nu-și mai revin niciodată. Mă întreb dacă n-aș fi făcut mai bine să rămân profesor. Și să-mi public cărțile pe cont propriu.

Fred – Hai, te rog... Te vezi predând literatura într-un liceu de periferie, în fața a vreo patruzeci de analfabeți în trening cu glugă?

Alex – Să nu dramatizăm. Școală Normală, agregare... N-aș fi trecut niciodată de centură. Aș fi predat într-un liceu catolic, în fața a vreo douăzeci de fete de bani gata, în fuste scoțiene, gata de orice pentru note bune fără să deschidă măcar o carte...

Fred – Bine... spus așa, îți înțeleg mai bine regretele. Adu-mi aminte să pun cod parental la televizor. Am impresia că atunci când nu sunt acasă te uiți la filme cam ciudate.

Alex – Adevărul e că, în calitate de romancier, majoritatea fanilor mei sunt mai aproape de menopauză decât de pubertate.

Se apropie de el și îi face un gest tandru.

Fred – Nu uita că eu am fost prima ta fană.

Alex – Îmi amintesc foarte bine.

Se sărută. Se desprinde din îmbrățișarea lui.

Fred – Hai, trebuie să-ți termini discursul... Dar dacă îți lipsește chiar atât de mult, o să-mi scot din când în când kiltul, promit.

Alex – Apropo, înainte să uit, tocmai am vorbit cu Maxence la telefon.

Fred – Aha...

Alex – Propune să petrecem Crăciunul împreună, la cabana lui din Megève. Am profita să organizăm și o sesiune de autografe. Cică e o librărie foarte frumoasă la Megève și că merge foarte bine.

Fred – Aha?

Alex – E curios fenomenul ăsta. Burghezele din arondismentul al 16-lea din Paris nu deschid o carte tot anul, dar cum pleacă în vacanță, se reped în librăria din stațiune și cumpără toate premiile literare.

Fred – Burghezele astea, cum le spui tu, sunt cititoarele tale. În orice caz, ele îți cumpără cărțile...

Alex – O fi aerul de munte. Și apoi te plictisești de moarte la sporturile de iarnă.

Fred – Mai ales când nu schiezi, ca tine.

Alex – I-am propus să vină la cină la noi, cu Diane, săptămâna viitoare. De ce nu miercuri?

Fred – Miercuri cinăm la părinții mei.

Alex – Așa e, scuze... Ca de obicei, e marți...

Fred – Da, dar acum e ziua mamei, ai uitat deja?

Alex – Să zicem că mi-a ieșit din minte... Atunci joi?

Fred – Joi e vernisajul expoziției Carlei la Galeria Claude Bernard!

Alex – Scuză-mă. Uitasem și asta.

Fred – Dacă într-o zi mă părăsești, gândește-te să mă înlocuiești cu o păpușă gonflabilă și o agendă electronică.

Alex – Poate ar trebui să mai rărim mondanitățile, nu? Începem să ne cam burghezim.

Fred – Spui tu asta, dar după o săptămână te-ai plictisi... Bun, mă duc să termin de pregătit.

Frédérique iese. Alexandre se întoarce la discursul lui.

Alex – Doamnă ministru, în urmă cu câțiva ani, premiind romanul meu *O altă viață*, Academia Goncourt recunoștea în mine un modest slujitor al limbii franceze. Astăzi mă faceți cavaler. Dar primesc această înaltă distincție mai degrabă ca Don Quijote. Pentru că, pentru a-și trăi visul de a scrie — și pur și simplu pentru a trăi din scris — un tânăr autor trebuie mai întâi să se lupte cu morile de vânt...

Frédérique revine.

Fred – Scuză-mă că te deranjez, dar... e o femeie la poartă. Spune că vine de foarte departe ca să-i dedici cartea. Și că așteaptă asta de foarte mult timp.

Alex – Chiar nu e momentul... Și apoi ce fel de maniere sunt astea, să vină să sune la noi așa, fără să anunțe? De unde are adresa noastră, de fapt? Nu suntem în cartea de telefon. Poate doar în anuarul monden...

Fred – Nu știu, dar insistă. Durează cinci minute. Mai bine rezolvăm acum, altfel se întoarce. Ce vrei — ăsta e prețul gloriei! Până la urmă, fanii tăi sunt cei care ne fac să trăim...

Alex – Bine, o să-i semnez cartea.

Fred – I-am spus că nu ai prea mult timp.

Alex – Se spune „Doamnă ministru” sau „Doamnă ministă”?

Fred – N-am idee...

Alex – Pe vremea când nu existau femei-ministru, era mult mai simplu.

Fred – O las să intre...

Frédérique iese.

Scena 2

Alexandre oftează, se așază din nou și răsfoiește textul discursului, făcând tăieturi în el.

Alex – Don Quijote... Mă întreb dacă nu exagerez puțin...

Sacha intră.

Sacha – Vă imaginam mai tânăr...

Alex – Scuzați-mă, nu v-am văzut intrând.

Sacha – Așa arată, deci, biroul unui autor de succes...

Alex – Îmi pare rău, altădată v-aș fi oferit o cafea și am fi stat puțin de vorbă, dar acum sunt cam pe fugă...

Sacha – Ah, da... Medalia de Cavaler al Artelor și Literelor... N-o să ratați așa ceva...

Alex – Știați?

Sacha – Soția dumneavoastră mi-a spus... Mă rog, presupun că e soția... Sau asistenta... Poate amândouă...

Alex – În regulă... Deci știți că nu am prea mult timp la dispoziție...

Sacha – Stați liniștit, nu vă rețin mult.

Se așază comod, contrazicându-și vorbele. El rămâne ușor nedumerit.

Alex (ironic) – Vă rog, luați loc. Pentru o dedicație, presupun...

Sacha – O dedicație, da... *(Ia un exemplar al romanului premiat cu Goncourt de pe birou și privește coperta.) O altă viață, destinul tragic al unei femei care decide să dispară și să-și schimbe identitatea după o mare suferință din dragoste. S-ar putea spune că această carte mi-a schimbat viața.*

Alex – Mulțumesc.

Sacha – N-am spus că în bine...

Alex – Îmi pare rău...

Sacha – Și pentru dumneavoastră, de altfel.

Alex – Pentru mine?

Sacha – Cartea asta v-a schimbat și dumneavoastră viața. Și în cazul dumneavoastră, mai degrabă în bine...

Alex – Așa e...

Sacha – Un Goncourt nu e lucru mărunț...

Alex – Într-adevăr.

Sacha – Nu scriseserăți nimic semnificativ înainte. N-ați mai scris nimic după...

Alex – Foarte delicat din partea dumneavoastră să-mi amintiți.

Sacha – În schimb, știți foarte bine să vă promovați în presă. Articole în ziare, emisiuni TV, conferințe în străinătate... Bravo, ce energie!

Alex – Promovarea face parte din meserie... Chiar dacă nu e partea mea preferată.

Sacha – Ați prefera să scrieți, îmi dau seama. Din păcate, ați semnat un singur bestseller.

Alex – Am mai scris totuși două romane înaintea acestuia.

Sacha – Da... Dar care nu au deloc suflul acestuia, dacă-mi permiteți. Aproape că ați crede că nu sunt ale aceluiași autor.

Alex – Erau lucrări de tinerețe. Am evoluat.

Sacha – În orice caz, după acest Goncourt neașteptat, ați știut să vă valorificați mica dumneavoastră celebritate. Trebuie spus că, prin familia soției, nu duceți lipsă de relații în presă și în politică. Socrul e ambasador, cred...

Alex – Văd că sunteți foarte bine informată... V-am spus, sunt grăbit. Ați adus un exemplar ca să-l semnez?

Sacha – La ce bun... Sunt o mulțime aici, nu?

Alex – Înțeleg... Cum mi s-a spus că veniți de departe, o să vă scriu dedicația și apoi o să vă rog să mă lăsați în pace... *(Ia un exemplar dintr-un teanc.)* Pe ce nume?

Sacha – Sacha.

Alex – Cum se scrie?

Sacha ia un exemplar, scrie o dedicație în carte și i-o întinde lui Alexandre.

Sacha – Așa.

Alexandre ia cartea, descumpănit.

Alex *(citind dedicația)* – „Pentru cel mai mare fan al meu”... De obicei eu scriu dedicațiile pentru cititorii mei și eu le semnez... Nu invers...

Sacha – E adevărat, să semnați știți să faceți...

Alex – Ascultați, doamnă...

Sacha – Sacha.

Alex – Ascultați, Sacha, veniți la mine acasă fără să anunțați. Am amabilitatea de a vă acorda câteva minute, deși sunt foarte grăbit. Dar dacă e ca să mă jigniți... Și apoi, cine sunteți, de fapt?

Sacha – Vocea conștiinței dumneavoastră, poate. Dacă aveți una...

Alex – Unde vreți să ajungeți, până la urmă?

Sacha – Știm amândoi foarte bine că totul e o minciună, nu-i așa?

Alex – Totul? Ce anume?

Sacha – Nu sunteți autorul acestui roman. Ați găsit manuscrisul într-un tren.

Alex (*tulburat*) – Nu-mi spuneți că pentru asta... (*se reculege*) Asta scrie, într-adevăr, și în prefața cărții. Dar știți, de la Cervantes la Boris Vian, mulți autori au folosit acest procedeu de ficțiune. Face parte din ficțiune. Nu e realitatea.

Sacha – Știm foarte bine, dumneavoastră și cu mine, că în cazul de față e adevărul pur. Ba chiar trebuie să spun că aici vă scot pălăria. Să vă atribuiți un manuscris al cărui autor nu sunteți și să aveți tupeul să spuneți asta chiar în prefață, convins că va trece drept procedeu literar...

Alex – E complet ridicol! Cum puteți afirma așa ceva?

Sacha – Pentru că autoarea acestui manuscris sunt eu.

Frédérique intră.

Fred – Iubitule, trebuie să plecăm... dacă nu vrem s-o facem pe doamna ministru să aștepte...

Alex – Da, da, încă o clipă.

Sacha – Stați liniștită, doamnă. N-aș vrea să-l lipsesc pe soțul dumneavoastră de această nouă recompensă atât de meritată.

Frédérique iese.

Alex – Ce tot spuneți?

Sacha – Adevărul. Și îl cunoașteți mai bine decât oricine.

Alex – Dacă ar fi adevărat ce spuneți, de ce n-ați venit la mine mai devreme?

Sacha – Să-i spunem... un Goncourt datorat unui concurs de împrejurări.

Alex – N-am timp de jocuri de cuvinte și nici dispoziția necesară. Vă rog să plecați, acum.

Sacha – Dacă ies pe ușa asta, mă duc direct la redacția celui mai mare cotidian de dimineață. Știți — ziarul în care mai scrieți și dumneavoastră editoriale. Sunt sigură că povestea mea i-ar interesa foarte mult.

Ezită o clipă.

Alex – Foarte bine. Vă ascult.

Sacha – După pierderea manuscrisului, la care lucrasem ani de zile, am trecut printr-o perioadă foarte grea.

Alex – Și, bineînțeles, nu aveți nicio fotocopie.

Sacha – Era demult. Scriam ca pe vremuri. Pe foi volante. Cu stiloul. Tocmai mergeam la Paris să fac fotocopii și să le trimit editorilor.

Alex – Dacă pretindeți că sunteți autoarea romanului, l-ați fi putut scrie din nou.

Sacha – Sunteți și dumneavoastră autor. Un autor prost, dar tot autor...

Alex – Mulțumesc...

Sacha – Știți foarte bine că nu e atât de simplu. Când ai lucrat ani de zile la o carte, când ai tăiat fiecare paragraf luni întregi, când ai petrecut o săptămână întorcând o frază pe toate fețele... nu mai ai energia să o iei de la capăt după ce ți-ai pierdut manuscrisul. Mai ales când nici măcar nu ești sigură că editorii cărora îl trimiți vor citi măcar un rând.

Alex – Recunoașteți, deci, că nu e chiar atât de ușor să publici un roman cu șanse să fie citit.

Sacha – Când m-am văzut deposedată de opera mea, am rămas șocată câteva luni. Apoi am căzut într-o depresie profundă. Am avut chiar și o tentativă de sinucidere...

Alex – Eșuată, deci...

Sacha – Din păcate pentru dumneavoastră... Apoi am decis să fac exact ce povesteam la finalul romanului meu: să dispar. De bunăvoie. Dar nu aveam bani. Și nu știam să fac altceva decât să scriu. În loc să încep o viață nouă, am rătăcit prin Franța. Prin lume. Devenisem o rătăcitoare. Aș fi putut să nu aflu niciodată de acest plagiat, fiindcă ați avut grijă să schimbați titlul romanului meu.

Alex – Atunci cum ați aflat?

Sacha – Cu totul întâmplător, răsfoind cartea într-o bibliotecă.

Alex – Nu aveți nicio dovadă pentru ce susțineți...

Sacha – N-ar fi greu să găsesc. Manuscrisul era în mare parte autobiografic. Am presărat romanul cu referințe personale pe care nu v-ați obosit să le mascați. Totul e adevărat acolo. E viața mea. Eroina dumneavoastră sunt eu...

Alex – Înțeleg...

Sacha – Toată lumea v-a felicitat că ați știut să conturați cu atâta realism personajul acestei femei rănite, care încearcă să-și inventeze o altă viață. Să ștergi memoria și să o iei de la zero pare simplu. Dar cadavrele ies întotdeauna la suprafață.

Alex – Îmi pare cu adevărat rău...

Sacha – Rău?

Alex – Nu aveam niciun mijloc să-l găsesc pe autor. De altfel, cum poți să pierzi manuscrisul unui roman?

Sacha – A fost o agresiune. Una foarte violentă. Mi-au smuls geanta. Am opus rezistență. Acolo era toată viața mea. Și toate speranțele mele de a reîncepe. M-au lovit și am rămas inconștientă. Era cât pe ce să mor...

Alex – Și după aceea?

Sacha – M-am trezit într-un pat de spital. Hoții au luat ce îi interesa pe ei și au abandonat manuscrisul într-un alt vagon sau pe un peron. Pentru ei nu valora nimic...

Alex – Într-adevăr.

Sacha – Acolo l-ați găsit, presupun...

Alex – Să zicem.

Sacha – Sau poate a fost o ambuscadă menită să fiu depozitată de manuscris. O ambuscadă pusă la cale de dumneavoastră, poate?

Alex – Acum chiar delirați!

Sacha – Mi-a trecut și mie prin cap. Dar probabil a fost un jaf violent. Sigur au fost dezamăgiți — aveam la mine abia banii pentru fotocopii.

Alex – Cum aș fi putut să vă găsesc? Numele dumneavoastră nici măcar nu figura pe manuscris.

Sacha – Așa e. Dar nu erăți obligat să vă însușiți opera mea.

Alex – Am așteptat doi ani înainte să public romanul.

Sacha – Timpul necesar pentru a pretinde că l-ați scris... și ca să fiți sigur că autorul nu mai are nicio copie.

Alex – Mi s-a părut păcat să lipsesc publicul de acest roman. Dar nu știam că va câștiga Premiul Goncourt.

Sacha – Ba știați foarte bine ce faceți. Nu câștiga Goncourtul din întâmplare.

Alex – După aceea a fost prea târziu. Am fost prins într-un angrenaj. Și apoi chiar dumneavoastră ați spus-o — deciseseți să dispăreți!

Sacha – Nu știați asta.

Alex – Dumneavoastră m-ați căutat atunci?

Sacha – Astăzi v-am găsit. Asta contează.

Alex – Ați fi venit dacă romanul nu ar fi câștigat Goncourtul?

Sacha – Probabil că nu.

Alex – Fără mine, manuscrisul ăsta n-ar fi fost publicat niciodată. Iar un premiu literar — nici atât...

Sacha – Deci ar trebui să vă mulțumesc.

Alex – Și acum ce facem?

Sacha – Nu știu. Dumneavoastră ce ziceți?

Alex – Ce vreți, mai exact? Să vă dau înapoi viața pe care ați fi putut-o avea înainte să decideți s-o schimbați? E în spate. Viața dumneavoastră e deja în urmă.

Sacha – Mersi.

Alex – Așa e viața. Unii au noroc, alții nu. Dar destinul nu se joacă la zaruri.

Sacha – Deci eu eram făcută pentru o viață de rahat, iar dumneavoastră pentru succes?

Alex – Ce vreți? Să vă răzbunați?

Sacha – Nu știu încă ce vreau. O să-mi iau timp să mă gândesc la asta.

Alex – Sunt dispus să vă despăgubesc, desigur. Cu condiția să ajungem la o înțelegere.

Sacha – Deocamdată vă cer doar să mă găzduiți pentru o vreme.

Alex – E o glumă?

Sacha – Tocmai m-am întors în Franța. N-am unde să mă duc. Am nevoie să mă opresc puțin și să-mi pun viața în ordine. Aveți, desigur, o cameră de oaspeți...

Frédérique revine.

Fred – Totul e în regulă?

Alex – Da, da, îți explic eu...

Sacha – Vorbeam despre literatură.

Fred – Mergem?

Sacha – Vă las. Dar vă promit că revin — ca să continuăm discuția asta pasionantă...

Frédérique îi aruncă lui Alexandre o privire îngrijorată.

Întineric.

Scena 3

Frédérique revine. Telefonul sună. Ea răspunde.

Fred – Da, mamă... Da, da, abia am ajuns acasă... Da, a fost foarte bine. Discursul doamnei ministru a fost foarte emoționant. Să-i mulțumești lui tata. Datorită lui am putut ajunge la ceremonie. Au fost colegi la Sciences Po, cred... La Școala Națională de Administrație, așa e... Da, o să-i transmit felicitările tale lui Alexandre. Tocmai parchează mașina. Ascultă, vă povestim tot miercuri, bine? Știu că v-ar fi plăcut să fiți acolo, dar nu-i nimic. O să veniți data viitoare... Data viitoare? Ei, nu știu... Da — pentru Legiunea lui de Onoare! (*râde ușor forțat*) Vă pup tare.

Alex intră exact când ea închide.

Alex – Cine era?

Fred – Mama.

Alex – Aha...

Fred – Așteptai vreun telefon?

Alex – Nu, nu...

Fred – Pot s-o văd?

Alex – Pe cine? Adică ce...?

Fred – Medalia ta!

Alex – La naiba, cred că am uitat-o în mașină.

Fred – Ei bine... Nu pari prea atașat de ea. Nu ești bucuros?

Alex – Ba da, sigur...

Fred – Nu mă lua de proastă. Se vede clar că te roade ceva de mai devreme.

Alex – Nimic, te asigur.

Fred – De la vizita femeii aceleia, mai exact.

Alex – Ce-ți veni...

Fred – Cine e? Amanta ta?

Alex – Hai, Frédérique. Ai văzut-o?

Fred – Bine, nu e foarte sexy. Dar nici atât de urâtă încât să te sperie. Și am văzut frica în ochii tăi.

Alex – Vorbim mâine, bine? Acum nu prea gândesc limpede. Cred că am exagerat cu șampania.

Fred – Te-am văzut bând o singură pahar...

Alex – Atunci caviarul mi-a picat greu la stomac. Am impresia că nu era prea proaspăt... Mă întreb dacă nu erau icre de imitație. Crezi că la un minister ar servi icre de imitație? Cam exagerate tăierile de buget, nu crezi?

Fred – Nu aștept până mâine, Alexandre. Dacă ai ceva să-mi spui, spui acum.

Un timp. El ezită.

Alex – Până la urmă ai dreptate. Nu are rost să mai trag de timp. Din păcate, trebuie să înfrunt consecințele faptelor mele. Trebuia să se întâmple mai devreme sau mai târziu...

Fred – Acum încep să mă sperii eu. Ei?

Alex – Nu e ușor...

Fred – E amanta ta?

Alex – Ar fi mai simplu dacă ar fi amanta mea.

Fred – Deci nu e amanta ta.

Alex – Mai degrabă... o șantajistă.

Fred – Cu ce te-ar putea șantaja? Singura poveste cât de cât penală din trecutul tău e reținerea pentru profanare de mormânt.

Alex – Așa e.

Fred – Te-au eliberat când au văzut că erai beat mort și că era vorba de mormântul propriului tău tată.

Alex – Doar m-am pișat pe el. Un pariu idiot cu mine însumi.

Fred – Deci nu pentru asta te șantajează.

Alex – Nu, din păcate.

Fred – Atunci pentru ce?

Tăcere.

Alex – Și dacă ți-aș spune că toată viața mea e construită pe o minciună?

Fred – O minciună...?

Alex – Mai rău. O escrocherie. O impostură intelectuală.

Fred – Te ascult...

Alex – Mi-ai spus chiar tu mai devreme. Am scris și înainte, e adevărat, dar toată lumea spune că Goncourtul ăsta e opera vieții mele.

Fred – Și...?

Alex – Și dacă cartea asta nu e a mea... (*Ea nu pare surprinsă.*) Nu spui nimic?

Fred – Mă gândesc.

Alex – Te gândești? Îți spun că ești măritată cu un plagiator — și tu te gândești?

Tăcere.

Fred – Am crezut mereu că nu putea fi cartea ta.

Alex – Ei bine, îți confirm: nu e cartea mea.

Fred – Da, am înțeles.

Alex – Atât te mișcă asta?

Fred – Cartea asta am decis împreună s-o publicăm. Împreună i-am făcut promovarea. E puțin și copilul nostru. Copilul pe care n-am putut să-l avem împreună.

Alex – Ei bine, îți spun că acest copil nu e al meu...

Fred – Știu.

Alex – Și de unde o știi? Doar pentru că nu mă crezi capabil să scriu o asemenea capodoperă?

Fred – Am văzut manuscrisul. Nu era scris de mâna ta.

Alex – De ce nu mi-ai spus nimic?

Fred – N-am fi putut trăi împreună cu această minciună.

Alex – Așa că ai preferat să trăim fiecare minciuna pe cont propriu...

Fred – A funcționat foarte bine până acum, nu? Și ar fi putut continua la fel.

Alex – Din păcate, femeia asta a venit la ușa noastră. Și de acum nimic nu mai poate fi ca înainte.

Fred – Depinde.

Alex – A, da? De ce anume?

Fred – Se găsește mereu o soluție.

Alex – Da... Va trebui să găsim una și cu conștiința noastră.

Fred – Acolo e rezolvat de mult timp, nu?

Alex – Și ce mai știi, în afară de asta? În afară de faptul că acest copil nu e al meu...

Fred – Nu știu cine e tatăl, dacă asta mă întrebi. Dar după vizita femeii, cred că știu cine e mama.

Un timp.

Alex – Cum ai putut să mă lași să fac asta?

Fred – Din dragoste, pur și simplu. Și puțin din ambiție, recunosc. Îți doreai viața asta cu orice preț. Viața de scriitor. Ai trăit-o din plin...

Alex – Dar sunt un impostor. Și viața noastră e o minciună. Știi. Ar fi trebuit să mă oprești...

Fred – Nu întoarce rolurile, totuși...

Alex – Ai dreptate. Eu sunt ticălosul. O să mă părăsești acum?

Fred – Dacă voiam să te părăsesc, o făceam atunci. Nu mai avem de ales. Suntem în aceeași barcă.

Alex – Și barca asta ia apă.

Fred – Fără grabă. Și mai ales fără panică. Trebuie să gândim. Ce ai de gând să faci?

Alex – Nu știu... Sinuciderea ar fi, probabil, cea mai bună soluție. Măcar ar fi foarte... românesc.

Fred – Nu mai spune prostii. N-ai tu curaj să te sinucizi.

Alex – Văd că ai o părere extraordinară despre mine. Mă întreb cum ai reușit să rămâi căsătorită cu mine atâția ani. Să continui să mă iubești...

Fred – Eu iubesc cuplul nostru. Complicitatea noastră. Suntem complici, Alexandre. Nu te las la greu nici acum. Și nu o voi lăsa pe femeia asta să ne distrugă.

Alex – În cazul de față, eu sunt cel care i-a distrus viața...

Fred – Pe de altă parte, manuscrisul a fost publicat pentru că aveai deja o mică reputație literară.

Alex – Și mai ales datorită relațiilor familiei tale...

Fred – Femeia aceea probabil n-ar fi avut niciodată succes, chiar dacă a scris o capodoperă.

Alex – Da, exact asta am început să-i spun... Dar mă tem că nu e suficient...

Fred – Fără acest concurs de împrejurări, tu n-ai fi devenit atât de celebru, dar ea ar fi rămas, probabil, anonimă. Toată lumea știe că nu câștigi Goncourtul trimițând un manuscris prin poștă la Gallimard. Contează reproducerea socială. Ți trebuie relații.

Alex – Ai dreptate, geniul nu e de ajuns. Altfel Van Gogh ar fi murit miliardar. Tablourile lui s-au vândut, da — dar după moartea lui. Și i-au îmbogățit pe speculanți.

Fred – Exact. E nedrept, dar așa merg lucrurile. Bani se duc la bani și succesul la succes. Piața artei stabilește valoarea unui artist, nu talentul. Altfel n-am vedea toate mizeriile expuse prin muzeele de artă contemporană. În literatură e la fel.

Alex – Mă temeam că soția mea mă va renega după mărturisirea acestei greșeli morale, de neiertat. Aproape că sunt dezamăgit.

Fred – Nu începe și tu să-mi ții predici!

Alex – Suntem niște monștri, Frédérique. Ar trebui să mărturisesc totul imediat...

Fred – Nici vorbă. Îți reamintesc că și eu am totul de pierdut în scandalul ăsta! Începând cu reputația mea!

Alex – Reputația ta?

Fred – Da — și a părinților mei. Am lăsat totul deoparte ca să mă ocup de cariera ta! Îți imaginezi scandalul dacă află presa? Mama nu și-ar reveni... Are deja inima slabă.

Alex – Da, dar nu mai putem face ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic acum. Nenorocita asta nu ne va mai lăsa în pace.

Fred – Te șantajează?

Alex – Deocamdată nu. Doar m-a întrebat dacă o putem găzdui aici.

Fred – S-o găzduim?

Alex – Provizoriu, presupun... pentru o vreme. Spune că nu are unde să se ducă...

Fred – Și ce i-ai răspuns?

Alex – Nu prea aveam de ales. (*Se aude soneria.*) Trebuie să fie ea...

Își aruncă o privire neliniștită.

Fred – Mă duc să-i deschid.

Întineric..

Scena 4

Scena este goală. Sacha intră, în ținută lejeră sau în pijama, vizibil abia trezită. Iese din nou și revine cu o ceașcă de cafea. Se așază la birou și adoptă o poză studiată de scriitoare la lucru.. Alexandre intră. Este neplăcut surprins s-o vadă acolo, instalată la locul lui.

Alex – Nu vă deranjați... Faceți ca la dumneavoastră acasă.

Sacha – Dacă ați cumpărat casa asta cu banii Premiului Goncourt, într-un fel chiar sunt la mine acasă...

Alex – E o casă de familie. O avem de la socrii mei.

Sacha – Am visat mereu la un birou ca acesta... Stiloul e un Montblanc?

Alex – Cred că supraestimați cât poate aduce un Goncourt — în afară de glorie.

Sacha – Serios?

Alex – Să nu credeți că un simplu premiu literar e suficient ca să intri în cercul privilegiaților. Prețul de intrare e mult mai mare decât atât, credeți-mă.

Sacha – Deci, clar, peste posibilitățile mele.

Alex – Succesul, știți, nu înseamnă doar talent.

Sacha – Dovada — dumneavoastră. Autor de succes și complet lipsit de talent.

Alex – Ca să reușești în meseria asta, îți trebuie mult efort, răbdare, abilitate... Și multe compromisuri. Trebuie să înghiți multe broaște râioase.

Sacha – Sunt sigură că la capitolul ăsta stați excelent, într-adevăr.

Alex – Scrisul e o artă, desigur. Dar nu e partea cea mai grea. Nici cea mai obositoare. Într-un fel, vă invidiez...

Sacha – Luați-mi locul, atunci! Și îl iau eu pe al dumneavoastră...

Alex – Nu e chiar atât de simplu.

Sacha – Nu?

Alex – De ce n-am face o înțelegere?

Sacha – Dumneavoastră păstrați onorurile și îmi dați banii înapoi?

Alex – Mă gândeam la o împărțire a drepturilor. Discretă, bineînțeles.

Sacha – Bineînțeles.

Alex – Aș merge până la cincizeci la sută.

Sacha – Toți anii ăștia dumneavoastră ați cules roadele muncii mele. Ca să nu mai vorbim de glorie. Cum aveți de gând să reparați nedreptatea asta?

Alex – Putem stabili o sumă fixă pentru trecut, desigur. Plus un procent din drepturile viitoare. Ce spuneți?

Sacha – Mai vedem...

Alex – Eu mi-am construit reputația zi de zi. An de an. În tot timpul în care ați fost dispărută. De bunăvoie. În mica dumneavoastră rătăcire solitară prin lume...

Sacha – Deci e aproape necinstit din partea mea că vin acum să vă cer ceva.

Alex – N-aș merge chiar atât de departe. Dar ați putea beneficia și dumneavoastră de ceea ce am construit eu. În loc să distrugeți totul acum.

Sacha – Ce câștig eu din asta?

Alex – Bani! Rămânând în umbră, evident.

Sacha – Ia te uită...

Alex – Editorul mă presează să scriu un nou roman cât mai repede. Am putea colabora. Vă propun un acord câștig-câștig. Talentul dumneavoastră, notorietatea mea. Și împărțim drepturile.

Sacha – După ce mi-ați furat opera, îmi propuneți să devin autorul dumneavoastră din umbră? Trebuie să recunosc — aveți mult tupeu.

Alex – Gândiți-vă totuși. Un proces pentru plagiat ar dura ani de zile. Aș avea cei mai buni avocați. Iar rezultatul ar fi extrem de incert. Am pierde amândoi mult timp. Și, din câte am înțeles, timp — ați pierdut deja destul.

Sacha – Cinismul dumneavoastră e impresionant. Dar nu sunt insensibilă la argumente.

Alex – Vă las să vă gândiți.

Alexandre iese.

Scène 5

Sacha se ridică și începe să facă turul casei. Frédérique intră.

Fred – Totul e în regulă? Aveți tot ce vă trebuie?

Sacha – Ca să fiu sinceră, mi-e cam foame. N-aveți ceva de înmuiat în cafea, lângă ea?

Fred (*ironic*) – Vreți să mă duc să vă aduc croissante?

Sacha – Nu vă deranjați. Dacă menajera și-a luat liber...

Fred – Cred că sunt niște speculoos în dulapul din bucătărie.

Sacha – Speculoos? Sună chiar tentant. Mă uit mai târziu...

Fred – Eu nu le suport, dar soțul meu e înnebunit după ele.

Sacha – Când n-ai altceva de înmuiat.

Fred – Aveți de gând să rămâneți mult aici?

Sacha – Nu știu încă. Depinde...

Fred – De ce anume?

Sacha – De soțul dumneavoastră, în primul rând. Avem ceva de rezolvat împreună. Mi-a propus să mă angajeze drept autor din umbră. Nu v-a spus?

Fred – Nu mă luați de proastă. Soțul meu nu are secrete față de mine. Mi-a spus tot.

Sacha – Îmi pare rău pentru dumneavoastră. Vă compătimesc, sincer.

Fred – Serios?

Sacha – Credeați că sunteți măritată cu un mare romancier. Și aflați că sunteți doar soția unui plagiator banal...

Fred – Ce vreți, de fapt?

Sacha – Cu mine ar fi trebuit să vă măritați...

Fred – Nu-mi spuneți că asta vreți... Dacă da, să știți că sunt gata de orice pentru bărbatul pe care îl iubesc. Nu vă promit căsătoria, evident — dar dacă vă plac femeile mature...

Sacha izbucnește în râs.

Sacha – Aveți tupeu, nu glumă!

Fred – O iau ca pe un compliment.

Sacha se apropie de Frédérique și îi atinge obrazul.

Sacha – Și eu vă plac? (*Frédérique pare tulburată o clipă, apoi se stăpânește.*) Până la urmă, eu sunt geniul — iar pentru geniu l-ați luat de bărbat!

Fred – Nu numai pentru asta.

Sacha – Și apoi, eu pot scrie și altele...

Fred – Atunci de ce nu ați făcut-o deja?

Sacha – Nu mi-am spus încă ultimul cuvânt în literatură.

Fred – După Alexandre, primul roman este chiar povestea dumneavoastră. Poate nu mai aveți nimic altceva de spus.

Sacha – Un romancier își spune mereu, măcar puțin, propria viață, nu?

Fred – Da... De asta, cu timpul, ai tot mai puține lucruri interesante de spus. Nu sunt sigură că, luându-vă drept autor din umbră, am face o afacere prea bună...

Sacha – Aș putea oricând să scriu viața dumneavoastră. Pare pasionantă...

Fred – Viața unor escroci e mai palpitantă decât a celor mai mulți oameni cinstiți. Mai ales când, ca dumneavoastră, aveți o mentalitate de victimă...

Sacha – Deci adevărata artistă, aici, sunteți dumneavoastră.

Fred – În ceea ce privește fertilitatea dumneavoastră literară, aș zice că ați ajuns demult la menopauză.

Sacha – Soțul dumneavoastră e steril. Nici măcar un copil nu v-a putut oferi.

Fred – Nu vă băgați în povestea noastră de dragoste. N-ați putea s-o înțelegeți.

Alexandre intră și aude ultimele replici.

Alex – Vorbeați despre mine?

Fred – Vă las.

Fred iese.

Scena 6

Alex – Aveți grijă să nu mergeți prea departe.

Sacha – Altfel?

Alex – Știu că nu aveți o părere prea bună despre mine, dar nu mă subestimați.

Sacha – Încerc... Recunosc, nu e ușor... O să mă străduiesc, promit.

Alex – V-am făcut o propunere.

Sacha – Și mă gândesc la ea, vă asigur. (*Un timp*) Îl mai aveți?

Alex – Ce anume?

Sacha – Manuscrisul!

Alex – Nu...

Sacha – L-ați distrus, nu-i așa? Ca să ștergeți dovada?

Alex – De ce? Ați vrea să-l recuperați?

Sacha – Înțelegeți că pentru mine manuscrisul are o valoare sentimentală.

Alex – Înțelegeți și dumneavoastră că, dacă l-aș mai avea, nu vi l-aș da fără o compensație serioasă.

Sacha – Deci nu-l mai aveți.

Alex – Să zicem că... l-am răătăcit.

Sacha – E atât de prostesc, încât îmi vine să vă cred.

Alex – Iar eu sunt obligat să vă cred?

Sacha – În legătură cu ce?

Alex – Dacă blufați?

Sacha – În cazul ăsta, am câștigat deja partida. V-ați arătat jocul imediat.

Alex – Aș putea să refuz să plătesc.

Sacha – La joc, datoriile se plătesc. Și știți ce plătesc cei care nu le plătesc.

Alex – Nu știm nimic despre dumneavoastră.

Sacha – V-am spus. Romanul e autobiografic.

Alex – Dar asta a fost acum câțiva ani. Nu mai sunteți personajul din carte. Și eu nu mai sunt chiar cel care a semnat-o.

Sacha – Vă cunosc destul de bine ca să știu că nu vă veți asuma riscul ăsta.

Alex – Ce risc?

Sacha – Veți plăti. Ca să aveți liniște. Singura poliță în fața căreia aveți curaj să răspundeți este polița de asigurare. Asigurarea unei vieți mărunte și liniștite, cu câte o medalie din când în când pentru notele bune obținute copiind.

Alex – Deci bani vreți, până la urmă.

Sacha – V-ar liniști, nu-i așa?

Alex – Ce altceva ați mai putea vrea?

Sacha – Știți cum e să fii deposedată de opera ta? Să-ți vezi propriul text, scris cu sângele propriu, semnat de mâna altcuiva?

Alex – Nu...

Sacha – E ca atunci când unei femei i se smulge copilul la naștere și e dat unui străin.

Alex – Nu asta am vrut. Manuscrisul era ca un copil abandonat. Cine spune că nu dumneavoastră l-ați abandonat?

Sacha – De bunăvoie, vreți să spuneți?

Alex – O sticlă aruncată în mare, într-un fel... Sperând s-o găsească cineva... salvatorul dumneavoastră... și să-i facă promovarea în locul dumneavoastră.

Sacha – Dacă vă înțeleg bine, aproape că mai meritați o medalie pentru că ați răspuns la SOS-ul meu.

Alex – Manuscrisul nu vi l-am furat.

Sacha – Așa e. Nu cred că ați fi avut curaj pentru un jaf cu violență. Specialitatea dumneavoastră este mai degrabă furtul din oportunism, nu?

Alex – Aveți dreptate, sunt un laș. Dar nu sunt un criminal. Mi s-a întâmplat să plătesc pentru sex, dar n-am violat pe nimeni.

Sacha – Mă duc totuși să mă îmbrac...

Sacha iese.

Scena 7

Frédérique revine.

Alex – Nu mai suport s-o văd aici în fiecare zi, în mijlocul salonului nostru. Tolănită pe canapeaua noastră. Iar uneori chiar așezată la biroul meu...

Fred – Da, dar într-un fel nu e rău s-o avem la îndemână.

Alex – Așa ți se pare?

Fred – Măcar știm că nu e pe la spovedanie, povestindu-și viața primului popă venit.

Alex – Sau pe la cârciuma din colț, beată criță, plângându-și necazurile barmanului.

Fred – Da, asta ar fi mai în stilul ei... Ca să nu mai vorbim de riscul de a-și vinde povestea unui ziar de scandal sau vreunui post de televiziune, evident.

Tăcere.

Alex – Mi-ai spus că ai văzut manuscrisul.

Fred – Da.

Un timp.

Alex – Știi ce s-a întâmplat cu el?

Fred – Cu cine?

Alex – Manuscrisul! Într-o zi era în sertarul biroului meu, cel care se încuie. A doua zi nu mai era.

Fred – Sertarul fusese forțat?

Alex – Nu. Și doar tu puteai să știi unde țineam cheia.

Tăcere.

Fred – Bine. Eu l-am luat.

Alex – Bănuiam...

Fred – Deci amândoi știam, de fapt.

Alex – Pot să înțeleg că ai ales să nu spui nimic, știind că nu eram adevăratul autor. Dar de ce ai luat manuscrisul?

Fred – O poliță de viață, să zicem...

Alex – O asigurare? Împotriva a ce?

Fred – În caz că te-ar apuca să mă lași pentru una mai tânără, dacă ți se urca succesul la cap.

Alex – Deci îl mai ai?

Fred – Da...

Alex – Te redescopăr, Frédérique.

Fred – Mă luai de proastă, nu?

Alex – Credeam că eu conduc jocul în comedia asta macabră. Până la urmă, eu eram doar marioneta.

Fred – Dar tu ești în lumină, dragul meu...

Alex – Și eu risc să ajung în umbră.

Fred – Ți-ai vinde sufletul pentru o poantă bună — asta e problema ta.

Alex – Atunci imaginează-ți ce eram în stare să fac pentru un roman întreg...

Tăcere.

Fred – Am putea scăpa de el...

Alex – De scris?

Fred – De autoare, nu de scris.

Alex – Ești nebună!

Fred – Dacă ar dispărea, nimeni nu și-ar bate capul... Și-a organizat singură dispariția, nu? E deja dată dispărută!

Alex – Glumești, sper?

Fred – Bineînțeles că glumesc... Atunci ce propui?

Alex – Să negociem. Nu avem de ales. Dar nu sunt sigur că se va mulțumi doar cu bani.

Fred – Se va mulțumi. Cu bani poți cumpăra orice. Totul depinde de sumă...

Alex – Până la cât putem merge?

Fred – Cât valorează reputația ta?

Alex – Mulțumesc că n-ai spus onoarea ta...

Întineric.

Scena 8

Sacha este întinsă pe canapea, așipită. Ai putea crede că e moartă de-a binelea. Frédérique intră, cu un cuțit în mână. Se apropie de Sacha, părând că ezită.

Sacha – Nu e chiar atât de ușor să omori pe cineva, să știți. Mai ales cu cuțitul.

Fred – Voiam doar să-mi tai o felie de salam uscat. Vreți și dumneavoastră?

Sacha (*ridicându-se*) – Mulțumesc. Sunt vegetariană.

Fred – Ar fi trebuit să-mi dau seama imediat.

Sacha – Da? Și de ce?

Fred – Nu știu... Tendința asta de a ține mereu partea victimelor, poate. A celor sortiți abatorului, probabil. Sunteți credincioasă?

Sacha – Cred în reîncarnare. Roata se învârte. Și, la final, le vom fi jucat pe toate.

Fred – Înțeleg... Și data viitoare, cei din urmă vor fi cei dintâi... Exact ce spuneam. Înlocuiți reîncarnarea cu învierea și, până la urmă, e o viziune destul de catolică asupra lumii.

Sacha – Chiar și aici, pe pământ, suntem propriii noștri călăi, nu credeți? Suntem victimele propriilor noștri demoni.

Fred – Dacă roata se învârte, veți ajunge, deci, să vă plagiați singură...

Sacha – Cine știe... Eu și soțul dumneavoastră poate că suntem doar cele două fețe ale aceleiași medalii. Crucea de Cavaler al Artelor și Literelor.

Fred – Eu îl prefer întotdeauna pe cavaler cărturarului... Vă voi ucide.

Sacha – Și ucigându-mă, pe dumneavoastră vă veți ucide.

Fred – Chiar vă luați drept Iisus Hristos.

Sacha – Dumneavoastră purtați o cruce la gât...

Fred – O port ca pe un steag.

Sacha – Da. Un steag de clasă. Nu luptați decât ca să vă păstrați privilegiile.

Fred – Eu nu întorc și celălalt obraz. Religia mea e cuceritoare. E cea a cruciadelor. Nu mă complac ca dumneavoastră în rolul victimei.

Sacha – Preferați tabăra călăilor?

Fred – Prefer tabăra învingătorilor. Nu și dumneavoastră?

Sacha – Nu vreau să fiu nevoită să aleg. „Sunt om și nimic din ce este omenesc nu-mi este străin.”

Fred – Sunteți și filosof?

Sacha – E din Terențiu. Un autor latin care a trăit cu aproape două secole înainte de Hristos.

Fred – Mai aveți și altele din acestea?

Sacha – „Eu sunt rana și cuțitul. Eu sunt palma și obrazul. Eu sunt roata și trupul zdrobit. Și victima, și călăul.”

Fred (*ironic*) – Frumos...

Sacha – Baudelaire.

Fred – Ați citit *Florile răului*?

Sacha – Și dumneavoastră? Le-ați citit cu adevărat sau știți doar citatele necesare ca să străluciți la dineuri mondene?

Fred – În orice caz, n-am nicio empatie pentru cei care refuză să aibă sânge pe mâini atunci când e vorba de vânatoare, dar apar la împărțirea vânatului.

Sacha – Feriți-vă de clișeele despre vegetarieni. Și Hitler era vegetarian.

Fred – Se vede că vorbiți în deplină cunoștință de cauză.

Sacha – Despre Hitler?

Fred – Despre crimă. Spuneți că nu e ușor să omori pe cineva cu un cuțit.

Sacha – Cel mai greu e să scapi de cadavru după aceea.

Fred – Deci vorbiți din experiență...

Sacha – În timp ce vă umpleți buzunarele cu drepturile mele de autor, eu am trecut printr-o perioadă grea...

Fred – Îmi pare sincer rău...

Sacha – Contrar zicalei, nevoia nu ține loc de lege. De fapt, din necesitate ajungi adesea în afara legii. Dar dumneavoastră sunteți deasupra lucrurilor astea, desigur. În lumea dumneavoastră, legea o faceți chiar dumneavoastră.

Fred (*ironic*) – Înțeleg că ați avut o copilărie nefericită... Vreți să-mi povestiți?

Sacha – Ciudat, toată lumea vrea să-mi audă povestea. Deși e deja descrisă pe larg în romanul meu.

Fred – Romanul ăsta noi l-am făcut un succes. Fără noi, l-ați fi publicat în regie proprie. Și azi, chiar și dumneavoastră l-ați fi uitat.

Sacha – Poate...

Fred – Și apoi, sincer, priviți-vă...

Sacha – Ce?

Fred – Vă auziți? „Ce?”. În lumea noastră, cum spuneți, se spune „Cum?”.

Sacha – Nu zău...

Fred – Nu aveți clasa unui scriitor. Ați da foarte rău la televizor. De ce să nu lăsați profesioniștii să se ocupe? Toată lumea ar avea de câștigat.

Sacha – Propuneți să împărțim munca, asta e? Soțul dumneavoastră n-are stil când scrie, eu n-am stil când vorbesc. Deci eu îi scriu cărțile, iar el vorbește în locul meu?

Fred – De ce nu? Până la urmă e povestea lui Cyrano, nu? Cyrano, îl cunoașteți?

Sacha – Sincer, îmi vine să vomit. Cum puteți trăi cu asta de atâția ani? Să trăiți din asta.

Fred – În literatură, toată lumea plagiază pe toată lumea, să știți. Din totdeauna. Dacă ar fi fost o crimă, s-ar fi știut.

Sacha – Este, în orice caz, un delict penal. Ca să nu mai vorbim de o vină, desigur. Dar dumneavoastră nu aveți niciun fel de morală.

Fred – Ce vreți? A venit momentul să ne spuneți. Bani?

Sacha – Oricum, altceva nu aveți ce să-mi oferiți. Până la urmă aveți dreptate. Nu sunt suficient de docilă ca să execut un număr de circ pe care mi l-ați cere ca să fiu acceptată în lumea dumneavoastră de rahat.

Fred – Mi se pare rezonabil. Cât anume?

Sacha – Un milion.

Fred – Laureatul premiului Goncourt primește un cec de zece euro.

Sacha – Fără să mai punem la socoteală veniturile conexe... Sute de mii de exemplare vândute. Aparițiile la televizor. Conferințele cu toate cheltuielile plătite...

Fred – Premiul Goncourt acesta nu s-a vândut chiar atât de bine.

Sacha – Parcă aud în vocea dumneavoastră o nuanță ușoară de reproș... Adică romanul pe care l-am scris eu abia dacă merita să fie semnat de ilustrul dumneavoastră soț, asta vreți să spuneți?

Fred – Va trebui să ne dați puțin timp ca să strângem banii.

Sacha – Nu mă grăbesc. Aveți 24 de ore.

Fred – Și ne trebuie garanții. Ca să fim siguri că vom rămâne definitiv liniștiți.

Sacha – Ce garanții?

Fred – O scrisoare scrisă de mână de dumneavoastră, prin care renunțați la orice drept asupra romanului în schimbul sumei. Vă angajați și să renunțați la orice acțiune în justiție.

Sacha – De acord.

Fred – Am pregătit deja un model. Trebuie doar să-l copiați.

Sacha – Deci a venit rândul meu să copiez, se pare...

Fred – Poftim?

Sacha – Acum câțiva ani, soțul dumneavoastră copia o carte întreagă pe care n-o scrisese.

Fred – Un milion, și atât. După aceea dispăreți din viața noastră.

Sacha – Contați pe mine. Disparația e specialitatea mea. Dar cu un milion va fi mult mai ușor. Dați-mi hârtia.

Fred – Pofțiți.

Sacha – Perfect. Mă duc să-mi fac temele în cameră... Am voie să mă uit la televizor după aceea?

Sacha iese.

Scena 9

Alexandre intră.

Alex – Tocmai am vorbit la telefon cu agentul meu. Mi-au propus să-mi adaptez romanul pentru scenă...

Fred – Exact ce ai visat dintotdeauna, nu?

Alex – Chiar am spus „romanul meu”?

Fred – Poate nu e romanul tău, dar e Goncourtul nostru.

Alex – Ai dreptate. Succesul acesta ne aparține.

Fred – Da.

Alex – Am rescris și câteva pasaje. La început nu era chiar grozav...

Fred – Și era plin de greșeli de ortografie.

Alex – Ai vorbit cu ea?

Fred – Da.

Alex – Și ce vrea?

Fred – Un milion, pentru stingerea definitivă a tuturor pretențiilor.

Alex – E mult... Îi avem?

Fred – Da. Dintr-o poliță de asigurare de viață. Ne vom lipsi de ea. Oricum nu avem copii.

Alex – Deci pentru adaptarea pentru teatru spun da?

Fred – Mai bine îi mai ținem puțin în așteptare. Vreau să mai verific un detaliu...

Alex – Bine. Îi sun înapoi.

Iese. Fred iese și ea, apoi revine cu manuscrisul.

Întineric.

Scena 10

Sacha răsfoiește volumul premiat cu Goncourt. Frédérique intră.

Sacha – E uimitor cât de inteligent pare un roman odată tipărit față de cum arată în manuscris.

Fred – Mai ales când cartea poartă și banderola roșie de premiu literar...

Sacha – Ați făcut bine că ați schimbat titlul. Al meu nu era prea reușit.

Fred – Cum era, deja?

Sacha – *Memoriile unei amnezice*. Încercați să mă prindeți în capcană?

Fred – Aveți scrisoarea pe care v-am cerut-o?

Sacha – Poftiți.

Sacha îi întinde scrisoarea.

Fred – Bine...

Fred examinează scrisoarea.

Sacha – Ceva vă neliniștește?

Fred – Mai degrabă e o ușurare... Aveam o îndoială, dar acum sunt sigură. Scrisul ăsta al dumneavoastră... nu e același cu cel din manuscris.

Sacha – Credeam că a dispărut?

Fred – Eu l-am pus la adăpost.

Sacha – Și ce concluzie trageți din analiza asta grafologică, doamnă inspector?

Fred – Și dumneavoastră sunteți o impostoare, se pare. Nu dumneavoastră ați scris romanul.

Sacha – Dacă așa spuneți...

Fred – Bănuiam. Adevărata autoare nu s-ar fi mulțumit niciodată cu o compensație financiară.

Sacha – Într-adevăr, nu sunt cine credeți.

Fred – Atunci cine sunteți?

Sacha – Nu contează cine sunt eu... Am cunoscut autoarea cărții în închisoare.

Fred – Mai e încă acolo?

Sacha – Nu știu. Era bolnavă. Poate a murit. Poate nu. Mi-a povestit viața ei. Romanul ei. Pierderea manuscrisului.

Fred – Ea v-a trimis?

Sacha – Nu. Lucrez pe cont propriu.

Fred – Deci nu știți ce s-a ales de ea...

Sacha – Am fost transferată și am pierdut-o din vedere. Câțiva ani mai târziu, din întâmplare, am dat peste romanul premiat cu Goncourt în biblioteca închisorii. L-am citit. Mi-am amintit povestea și am înțeles.

Fred – De ce ați așteptat atâta timp?

Sacha – Am fost eliberată săptămâna trecută. Am venit direct la dumneavoastră.

Fred – Deci adevărata autoare nu știe nimic.

Sacha – Pentru dumneavoastră nu schimbă nimic. Vreau banii în schimbul tăcerii.

Fred – Asta schimbă lucrurile: sunteți doar o șantajistă. Nu o artistă pe care am fi depozitat-o. Nici măcar nu sunteți autoare. Iar scrisoarea dumneavoastră de zece rânduri e plină de greșeli ortografice.

Sacha – Soțul dumneavoastră nu e nici el un adevărat autor. Suntem toți trei niște hoți, până la urmă. Eu vreau doar partea mea din pradă.

Fred – Da, dar acum nu mai aveți nicio dovadă...

Sacha – Vă înșelați. Acum am manuscrisul original. Și nu e scris de mâna soțului dumneavoastră.

Fred – Manuscrisul?

Sacha – Chiar mă luați de proastă. V-am văzut cum ați venit cu ideea scrisorii scrise de mână. Sunteți mai isteță decât soțul dumneavoastră, dar mult mai puțin decât mine.

Fred – Cum ați fi putut pune mâna pe manuscris?

Sacha – Am redactat scrisoarea știind că veți merge imediat să comparați scrisul cu cel din manuscris. Pentru mine a fost un mod de a afla dacă îl ascundeți în casă — și unde anume. V-am urmărit mișcările și l-am găsit.

Fred – Blufați din nou.

Sacha – Duceți-vă în subsol să vedeți dacă mai e acolo.

Fred – Nu vă cred.

Sacha – V-am spus, ies din închisoare. Știu unde își ascund oamenii lucrurile cele mai de preț într-o casă...

Fred – Nemernico.

Sacha îi întinde o hârtie.

Sacha – V-am pregătit un cod IBAN. Vreau banii în cont până la sfârșitul săptămânii.

Fred – Nu vă faceți griji. Îi veți avea...

Frédérique iese.

Scena 11

Alexandre intră.

Alex – Încă sunteți aici?

Sacha – Cine știe... în curând o să fiu bogată. O să pot locui și eu în cartierele bune. Am văzut că e o casă frumoasă de vânzare chiar vizavi de a voastră.

Alex – Nu întindeți coarda prea mult.

Sacha – Sigur, mai există și o altă soluție... Mult mai simplă, într-un fel. Și mult mai ieftină pentru voi.

Alex – Care?

Ea se apropie de el, seducătoare.

Sacha – Luați-mă de soție! Ne căsătorim în regim de bunuri comune și devin moștenitoarea dumneavoastră legală.

Alex – O uitați pe soția mea? Nu sunt sigur că ar fi de acord. Nici eu, de altfel...

Sacha îl sărută pe gură. Surprins, nu o respinge imediat.

Sacha – Lăsați-vă în voia mea... (*devine și mai îndrăzneță*) O să vedeți, pot să vă surprind...

Alex – Deja m-ați surprins... Dar nu sunteți deloc genul meu de femeie.

Sacha – Totuși ați semnat romanul meu. Pentru cineva căruia nu-i place stilul meu...

Alex – Vorbeam de genul dumneavoastră... cam ambiguu, de altfel...

Sacha – Cine știe... S-ar putea să vă placă până la urmă...

Frédérique intră și îi surprinde îmbrățișați. Sacha izbucnește în râs.

Sacha – Stați liniștită, vi-l las... deocamdată. Mă duc să iau puțin aer în grădină — miroase a aer stătut aici. Dar mâine vreau banii.

Sacha iese.

Alex – Îmi pare rău, nu știu ce m-a apucat.

Fred – Credeam că o să spui că te-a sărutat prin surprindere. Deci nu ți-a displicut?

Alex – Hai, nu mai spune prostii.

Fred – E mai tânără decât mine. Și are farmecul nouății.

Alex – Nici măcar nu sunt sigur că e cu adevărat femeie... N-ai de ce să-ți faci griji.

Fred – Poate. Dar tu ar fi bine să fii atent. Aș fi în stare să omor ca să te păstrez.

Întineric.

Scena 12

Frédérique este așezată la birou. Sacha intră.

Sacha – Aveți banii mei?

Fred – Iată-i.

Îi întinde un cec. Sacha îl ia și îl examinează.

Sacha – Zece euro... E o glumă?

Fred – Atât este cecul primit de un laureat al Premiului Goncourt.

Sacha – Nu vă jucați cu mine. Vă reamintesc că tocmai am ieșit din închisoare...

Fred – Nu trebuia să încercați să-mi seduceți soțul.

Sacha – Ce o să faceți? O să mă omorâți? Chiar și pentru o crimă pasională, pedeapsa e mult mai mare decât pentru un simplu plagiat. Credeți-mă, știu despre ce vorbesc.

Frédérique îi întinde o hârtie.

Fred – Aici aveți jumătate din sumă. Cinci sute de mii de euro. Este dovada de transfer bancar în contul pe care mi l-ați indicat. Veți primi cealaltă jumătate când îmi veți înapoia manuscrisul.

Sacha – Îl veți avea. Dar mai întâi aștept să văd banii în cont.

Sacha ia dovada de transfer.

Fred – Și ce îmi garantează că nu veți reveni să ne șantajați din nou?

Sacha – M-ați pus să semnez un angajament scris.

Fred – Știți bine ce valoare au hârtiile de genul ăsta...

Sacha – Exact. Nimic nu vă garantează că nu mă întorc când rămân fără bani. Cât timp îți ia să cheltuiești un milion? Nu prea am experiență, înțelegeți.

Fred – Nu pot trăi tot restul vieții cu sabia lui Damocle deasupra capului.

Sacha – Ba da, o să vedeți. Aveți curaj. Mai mult decât soțul dumneavoastră. Dumneavoastră purtați pantalonii în casă, nu? Chiar dacă el poartă medaliile...

Fred – Așa îmi convine perfect.

Sacha – Până la urmă, dumneavoastră ar fi trebuit să semnați cartea aceasta. Dar el va continua să defileze prin saloanele pariziene și la televiziune.

Fred – Eu prefer să trag sforile. Nu-mi place să fiu în lumina reflectoarelor.

Sacha – Păcat... lumina vă prinde bine la ten...

Fred – Chiar vă plac femeile?

Sacha – În închisoare nu prea ai de ales. Uneori începe să-ți placă...

Sacha se apropie de Frédérique, care se ferește, dar fără s-o respingă brutal.

Fred – Avem și saună. Dacă vă tentează...

Sacha – De ce nu.

Fred – E în anexa din spatele grădinii. O să vă aduc prosoape.

Sacha – Mulțumesc... Dacă vreți să mi vă alăturați...

Fred – Vin în cincisprezece minute.

Sacha – Vă aștept. Putem continua această conversație încântătoare.

Fred – Nu mă îndoiesc că va fi... fierbinte.

Frédérique iese.

Întineric.

Scena 13

Frédérique intră, cu telefonul mobil la ureche.

Fred – Da, exact... Vă rog să anulați acel transfer. Foarte bine, vă trimit confirmarea pe e-mail. Vă mulțumesc. O zi bună...

Frédérique își lasă telefonul deoparte și soarbe dintr-o ceașcă de cafea. Alexandre intră, vizibil tulburat.

Fred – Ce s-a întâmplat? Pari îngrijorat. Nu ești bine?

Alex – Tocmai vin din grădină. Voiam să fac sauna, ca în fiecare dimineață, după antrenamentul meu cardio...

Fred – Și...?

Alex – N-o să-ți vină să crezi, dar femeia aia oribilă era deja acolo.

Fred – A, da?

Alex – Acolo, în saună, complet goală.

Fred – Nu se poate...

Alex – Și mai ales complet moartă.

Fred – Serios?

Alex – Nu pari surprinsă...

Fred – Nu știu... Probabil a făcut un stop cardiac. Se mai întâmplă. Când ai inima slabă, sauna nu e recomandată.

Alex – Da, e posibil... Mai ales că părea că a stat acolo toată noaptea.

Fred – Ce idee ciudată.

Alex – Avea fața roșie aprinsă și zăcea într-o baltă de transpirație.

Fred – Ce groaznic! Doar scrie pe ușa saunei că nu trebuie să stai mai mult de o jumătate de oră.

Alex – Da... Nu înțeleg de ce a stat atât înăuntru...

Fred – Cine știe...

Alex – Trebuie spus că ușa era blocată pe dinafară cu o bară metalică.

Fred – Nu?

Alex – Ce-ai făcut, Frédérique?

Fred – Ce trebuia să faci tu de mult, dacă aveai curaj.

Alex – Dar de ce?

Fred – Nu mai scăpam niciodată de ea! Ne-ar fi șantajat toată viața. Chiar dacă, de fapt, tocmai am aflat că nu ea e autoarea romanului...

Alex – Nu ea? Atunci cine?

Fred – Se pare că e vorba de altă femeie. Spune că a cunoscut-o în închisoare.

Alex – Am știut mereu că tipa asta n-avea stofă de scriitor. Dar atunci de ce ai omorât-o? Dacă nu ea e autoarea!

Fred – Mi-a fost teamă că o să mă părăsești. Că pleci cu ea.

Alex – Hai, nu mai spune prostii. Mă vezi tu cu... asta?

Fred – Glumeam. Dar chiar dacă nu ea e autoarea, știa totul. Ne-ar fi șantajat la fel.

Alex – E un coșmar... O să mă predau la poliție.

Fred – Vorbe. Ca de obicei. Stai pe loc până îți spun eu ce să faci.

Alex – Și atunci ce facem?

Fred – Am putea încerca să aranjăm totul ca un accident, dar e riscant...

Alex – Dacă ne întreabă cineva ce legătură aveam cu femeia asta și ce căuta în sauna noastră...

Fred – Mai bine facem cadavrul să dispară.

Alex – Bine... Dacă tu crezi că e mai bine... Și după?

Fred – După? Nimic. Ne reluăm viața normală.

Alex – O viață normală?

Fred – Destul cu vorbele. Îmi termin cafeaua și mergem. Avem treabă...

Alex – Totuși... trebuie să fie o moarte îngrozitoare.

Fred – Și-a căutat-o.

Alex – Și înainte ai intrat goală cu ea în saună.

Fred – Trebuia s-o fac să aibă încredere...

Alex – Deci acum știi dacă e bărbat sau femeie.

Fred – Da.

Alex – Și?

Fred – Acum ce mai contează? Cadavrele sunt unisex.

Alex – O femeie moartă mai e feminină?

Fred – Interesant. E de la tine?

Alex – Tot nu, din păcate... E dintr-un cântec de Brigitte Fontaine.

Fred – O să ai răspunsul foarte curând... Hai, mergem...

Întineric.

Scena 14

Frédérique și Alexandre intră, purtând corpul inert al lui Sacha. El o ține de picioare, ea de umeri. O trântesc brutal pe canapea.

Alex – Nu credeam că e atât de grea... Și totuși, după câtă apă a pierdut...

Fred – Știi vorba: „e greu ca un mort.”

Alex – Și ce dovedește asta?

Fred – Că un mort e întotdeauna mai greu decât un om viu.

Alex – Atâta timp cât nu ne apasă pe conștiință...

Fred – Ai scos mașina?

Alex – E afară.

Fred – Perfect.

Alex – Cum scăpăm de cadavru?

Fred – Îl ducem la casa noastră de la țară, în Bretania. O tăiem în bucăți, ardem resturile în soba pe lemne și împrăștiem cenușa de pe faleză.

Alex – Mă sperii, Frédérique. Parcă ai făcut asta toată viața...

Fred – Fă ce-ți spun și o să fie bine.

Alex – Am avut mereu în tine o încredere oarbă, dar nu știu de ce — acum am un presentiment prost.

Fred – Ai altă soluție?

Alex – Nu...

Fred – Atunci să nu pierdem timpul.

Alex – Bine... Și apoi incinerarea, după o noapte în saună, o să fie mai ușoară. A pierdut deja toată apa din ea...

Fred – Chiar crezi că e momentul pentru glume?

Alex – Ai dreptate. Cred că acum avem o urgență mai mare...

Fred – Hai s-o învelim în covor.

Alex – Pentru ce?

Fred – Nu știu. În toate filmele așa se face.

Alex – Bine...

Se pregătesc s-o înfășoare în covor.

Fred – Am impresia că e prea mic covorul.

Alex – O ducem așa, fără covor.

Fred – De data asta o iau eu de picioare. O să-mi fie mai ușor.

Alex – De acord...

Ridică din nou corpul și ies.

Întineric.

Scena 15

Alexandre și Frédérique intră, vizibil încântați.

Alex – Ne-a prins bine mica escapadă în Bretania, nu? Arătăm mult mai bine.

Fred – Da... Plimbările pe malul oceanului. Aerul curat. Gustul lucrurilor autentice.

Fred – De fiecare dată când mă întorc acolo, am impresia că-mi regăsesc rădăcinile.

Alex – În Bretania? Totuși, din câte ți-ai cercetat arborele genealogic, familia ta n-a părăsit niciodată arondismentul 16.

Fred – Rădăcinile sunt acolo unde te simți acasă — și unde îți permiți să cumperi o casă de vacanță.

Alex – Ciudat... am impresia că toată povestea asta ne-a apropiat și mai mult.

Fred – Și eu.

Alex – Și apoi, acum că nu mai avem nimic de ascuns, mă simt mai relaxat — nu și tu?

Fred – Nimic de ascuns? Între noi, vrei să spui?

Alex – Bineînțeles... Marți luăm masa la părinții tăi, ca de obicei?

Fred – Da, ca de obicei.

Alex – Perfect. Îmi va face plăcere să-i văd.

Fred – Adevărat. De mult nu i-am mai văzut.

Alex – De fapt, două săptămâni.

Fred – Da, exact asta spuneam.

Alex ia un ziar.

Alex – Să vedem... ce mai face lumea?

Desface ziarul și începe să-l răsfoiască.

Fred – E sezonul literar de toamnă.

Alex – Din păcate, n-avem nicio șansă la vreun premiu. N-avem nimic de publicat încă...

Fred – Deocamdată...

Frédérique scoate un manuscris și începe să citească. Fiecare citește câteva clipe separat. Apoi Alexandre observă manuscrisul.

Alex – Iar manuscrisul ăla afurisit?

Fred – Acesta e altul.

Alex – Altul?

Fred – L-am găsit în camera de oaspeți, sub o scândură de parchet...

Alex – Deci ea îl ascunsese acolo... E un miracol... Mai întâi i-am găsit Biblia în tren, iar acum, după moarte, ne lasă și Noul Testament...

Fred – Ambele manuscrise sunt scrise cu același scris de mână.

Alex – Atunci tot ea era autoarea, până la urmă?

Fred – E posibil...

Alex – Femeia asta era cu adevărat diabolică.

Fred – Da... Am făcut bine că am scăpat de ea.

Alex – Dacă am povesti cuiva toată istoria asta, nu ne-ar crede.

Fred – Tocmai de aceea n-o vom povesti nimănui.

Alex – Poate doar cititorilor noștri. Chiar ar ieși un roman, nu?

Fred – Deja există.

Alex – Cum adică?

Fred – Ăsta e subiectul celui de-al doilea roman.

Alex – Chiar n-am noroc deloc. Toate ideile bune au fost deja folosite de alții. Ce-mi mai rămâne, în afară de plagiat? (*Un timp*) Și — e bun manuscrisul?

Fred – Și mai bun decât primul...

Alex – Agentul meu mă bate la cap să public ceva nou.

Fred – De ce să nu-l semnezi pe acesta? Te asigur, e pe deplin demn de tine.

Alex – Până la urmă, ea e moartă. Să spunem că vom fi moștenitorii ei legali...

Fred – Tu știi întotdeauna să găsești cuvântul potrivit, dragule. Probabil asta te face un autor de succes. Da, ni se cuvine. Așa merg lucrurile. Noi facem parte dintre cei cărora li se permite orice. Și nu e pe cale să se schimbe.

Alex – Mă întreb cum a ajuns ea la închisoare...

Fred – Să te gândești că atunci când a venit la noi nu avea nicio dovadă. Manuscrisul era la mine. Dacă nu recunoșteai tot...

Alex – Așa e. M-am lăsat prins în capcană. N-ar fi trebuit. Dar m-a luat prin surprindere. Îți promit că data viitoare...

Fred – Data viitoare?

Alex – Acum mă aștept în orice clipă să sune cineva la ușă și încă unul dintre miile mele de cititori să vină să mă acuze că am găsit cartea într-un tren.

Fred – Așa cum scrie, de altfel, în prefața cărții tale.

Alex – Nu putem totuși să-i omorâm pe toți.

Fred – N-ar mai rămâne nimeni să-ți cumpere cărțile.

Alex – Cum se numește noul meu roman?

Fred – Plagiat.

Alex – Poate ar trebui să schimb titlul înainte să trimit manuscrisul editorului.

Fred – Dragul nostru Maxence... Apropo, le-ai confirmat pentru Megève, de Crăciun?

Alex – Da, da... Totul e stabilit. Și pentru sesiunea de autografe.

Fred – Perfect. Aerul de munte o să ne prindă bine. Pentru că, între noi fie vorba, Bretania...

Sună telefonul.

Alex – Crezi că e iar un șantajist?

Fred – O să aflăm imediat...

Alex – Apropo, la feminin cum se spune? Șantajist sau șantajistă?

Fred – Răspunde!

El răspunde.

Alex – Alo? Da... Da, chiar el... În regulă... Bun... Da, da, sunt foarte onorat, bineînțeles... Mulțumesc că m-ați anunțat... (*Închide.*) Era cineva de la Minister. O să primesc Legiunea de Onoare... pentru întreaga mea operă.

Fred – A, da?

Alex – Nu pari deloc surprinsă.

Fred – Poți să-i mulțumești tatei. A pomenit de tine Prim-ministrului.

Alex – Iar trebuie să scriu un discurs.

Fred – Prețul gloriei.

Alex – În fine... Atâta timp cât nu-mi cer să scriu altele...

Muzică în surdină, crescând foarte lent. Sacha revine, se așază la birou și începe să corecteze manuscrisul.

Fred – Ei da... Viața e o minciună.

Alex – Mă iubești?

Fred – Ce vrei să-ți răspund?

Alex – Da?

Fred – Atunci te iubesc. Și tu?

Alex – Da... (*Pauză*) Mă iubesc.

Fred – Amuzant...

Alex – E de la Sacha... (*Ea îl privește surprinsă*) Sacha Guitry.

Fred – Ai dreptate, pe viitor e mai sigur să plagiem autori deja morți... Așa nu mai trebuie să-i omor eu.

Ei se privesc zâmbind, în timp ce Sacha continuă să scrie.

Întineric.

Sfârșit.

Autorul

Jean-Pierre Martinez este un dramaturg francez de origine spaniolă, al cărui parcurs atipic i-a conturat o voce artistică unică. Având o formare academică solidă, el deține diplome în economie și marketing (Sciences Po), literatură spaniolă și engleză (Sorbonne), lingvistică și semiotică (École des Hautes Études en Sciences Sociales), precum și scenaristică (Conservatoire Européen d'Écriture Audiovisuelle).

De-a lungul carierei sale variate, a fost baterist în trupe rock, semiolog în publicitate, scenarist de televiziune, profesor de limba franceză la o universitate din Texas și formator de scenariști la Paris. Astăzi, piesele sale sunt jucate pe cinci continente.

Susținător fervent al independenței dramaturgilor, Jean-Pierre Martinez a făcut alegerea îndrăznească de a oferi gratuit toate piesele sale companiilor de teatru, prin intermediul site-ului său. Traduse în peste douăzeci de limbi, aceste opere au ajuns la trupe emergente și comunități unde teatrul este un instrument al schimbării sociale. Astăzi, piesele sale sunt studiate în școli și universități din Franța și din întreaga lume, consolidându-și astfel impactul cultural.

Cu 121 piese de teatru scrise până în prezent, Martinez construiește un univers teatral unic și captivant. Amestecând cu măiestrie genurile, stilul său este adesea comparat cu cel al marilor dramaturgi francezi de comedie, precum Feydeau și Courteline, având totodată o notă de absurd în stilul lui Ionesco. Deși ancorate în realitatea cotidiană, piesele sale tind adesea spre fantastic și suprealism, fiind animate de dialoguri naturale și pline de forță.

Expertiza sa în naratologie și scenaristică se reflectă în construcția solidă a intrigilor, pline de răsturnări de situație neașteptate. În multe dintre operele sale, Martinez abordează critica socială prin caricatură și parodie, prezentând personaje atât victime ale normelor sociale, cât și complici la perpetuarea acestora. Această dualitate amintește de spiritul satiric al lui Molière, combinând critica acidă cu profunzimea umană.

Pentru Jean-Pierre Martinez, teatrul este mai mult decât divertisment – este un spațiu de reflecție și acțiune. Comedia devine un instrument puternic de apărare a valorilor universale, precum libertatea, egalitatea și echitatea.

Dincolo de umor, piesele sale pun în discuție teme actuale esențiale, precum: apărarea laicității, amenințările la adresa democrației, ascensiunea populismului și a extremismului, provocările ecologice ale omenirii.

Prin utilizarea umorului și a meta-teatralității, Martinez explorează rolurile actorilor, ale publicului și ale teatrului în sine. Această abordare adaugă profunzime lucrărilor sale, asigurându-le un impact larg, fără a compromite accesibilitatea. Angajamentul său de a crea piese inteligente, dar accesibile demonstrează relevanța continuă a teatrului în societatea contemporană.

Jean-Pierre Martinez promovează un teatru popular în cel mai autentic și nobil sens al cuvântului: captivant, dar fără a fi simplist, irreverențios, dar fără vulgaritate, angajat social, dar fără a deveni moralizator. Piesele sale continuă să inspire și să distreze publicul din întreaga lume.

Acest text este protejat de legile dreptului de autor.

Încălcarea intenționată a drepturilor de autor constituie o infracțiune și poate fi investigată, putând duce la o pedeapsă maximă de până la 3 ani de închisoare și o amendă de 300.000 EUR.

Toate piesele lui Jean-Pierre Martinez sunt disponibile pentru descărcare gratuită pe site-urile sale. Cu toate acestea, orice reprezentație publică, fie ea profesionistă sau amatoră, necesită o autorizare prealabilă din partea autorului.

Pentru a contacta Jean-Pierre Martinez și a solicita permisiunea de a pune în scenă una dintre operele sale:

<https://comediatheque.net/>
<https://jeanpierremartinez.net/>

Avignon – Februarie 2026

© La Comédiathèque

Piesă disponibilă pentru descărcare gratuită